

UN MILIÓ DE LIKES

Primer i segon d'ESO





INTRODUCCIÓ

Les xarxes socials són plataformes virtuals on grans comunitats, unides per diversos interessos, comparteixen i intercanvien grans quantitats d'informació.

Actualment, aquestes plataformes s'han consolidat com un dels principals mitjans de comunicació. Un gran lloc d'entreteniment intergeneracional i molt important en la vida de tothom. Per a molts, la seva importància és tal que fins i tot transcendeix cap a una necessitat, comproment les relacions que mantenen amb els seus amics i familiars. Si no hi participes, no existeixes.

Els joves són els que més presència hi tenen, marquen tendència, són l'objectiu principal de les empreses publicitàries i dels "influencers", i cada vegada s'introdueixen en edats més primerenques.

Amb aquestes activitats volem oferir un suport a l'aula per poder treballar sobre diferents competències que permetin als alumnes reflexionar sobre l'ús de les xarxes socials i com, i en quina mesura, aquestes poden afectar la seva vida i la dels que els envolten.

OBJECTIUS

- Reflexionar sobre les diferents formes d'ús i el temps dedicat a les xarxes socials.
- Conscienciar sobre la importància de les dades personals i de la intimitat, tant pròpia com aliena.
- Entendre que les accions que prenem a les xarxes socials tenen conseqüències positives i negatives.
- Fomentar la crítica i desenvolupar el criteri necessari per actuar correctament.





SINOPSI DE L' OBRA

Avui la Nora no ha vingut a l'institut. No ha enviat cap missatge, ni ha penjat res. És estrany, ahir al directe va dir que tenia moltes ganes de venir. En Pol i l'Aran, els seus amics, comencen una investigació: entre records, *stories* i publicacions antigues, descobreixen que la Nora havia compartit molta informació i que un usuari estrany estava molt atent a tot el que publicava.

A més, en Pol haurà d'enfrontar-se no només al misteri, sinó que també a allò que mai s'ha atrevit a dir. I tot això el dia del seu aniversari. Una història d'amistat, secrets i connexions digitals on el perill i la salvació viatgen pel mateix cable de connexió.

PERSONATGES

Nora és la protagonista de la història, la noia que desapareix. És alegre, i no coneix la vergonya. A l'estiu li van regalar un mòbil i des d'aleshores ha parat de gravar vídeos i penjar-los a TikTok. La gent de l'institut la segueix i sovint fa directes. Darrerament, rep alguns comentaris una mica estranys de perfils que desconeix i això la comença a incomodar.

Pol és un noi estudiós, tímid i sensible. Li encanta dibuixar i la seva llibreta està plena de retrats de la noia que li agrada: la Nora. Són millors amics i es passen el dia junts, però no apareix mai en els seus vídeos perquè li fa molta vergonya. De fet, no té ni xarxes socials perquè els pares no li deixen.

Aran és un crac de la informàtica, li encanten els videojocs i ha creat una intel·ligència artificial que li fa els deures. Sap que no està bé, però les coses que hi ha a l'escola l'avorreixen i vol nous reptes. És una persona molt curiosa i sempre disposada a ajudar els seus amics. Per això, serà clau en la investigació de la Nora.



ABANS D'ANAR AL TEATRE

1. Respon a les següents preguntes:

- Tens algun dispositiu electrònic intel·ligent (mòbil, tauleta tàctil, ordinador...)? Quins?

.....

.....

- Quan fas servir aquests dispositius? Tens algun control per part dels teus pares?

.....

.....

- Què són les xarxes socials? Quines utilitzes?

.....

.....

- Què vol dir fer un ús responsable de les xarxes socials?

.....

.....

- Estàs d'acord o en desacord en prohibir els telèfons mòbils als instituts? Per què?

.....

.....



2. Realitza una enquesta als teus companys i companyes de classe. Cadascú ha de respondre de manera anònima a les següents preguntes i has de recollir les dades.

- Quantes hores al dia utilitzes el mòbil?
- Quina xarxa social utilitzes més?
- Quina és la situació més incòmoda que has viscut en línia? (Crea 4 o 5 respostes perquè en pugui marcar una de sola).
- Quina és la millor experiència que has tingut a les xarxes socials? (Crea 4 o 5 respostes perquè en pugui marcar una de sola).

a) Posteriorment, fes un gràfic de barres amb les dades que has recollit i parleu conjuntament dels resultats.



3. **Elabora dues llistes:** en la primera, enumera aspectes que consideris positius sobre les xarxes socials i Internet. En la segona, aspectes que consideris negatius. Quan acabis, poseu-ho en comú amb la resta de la classe.

ASPECTES POSITIUS	ASPECTES NEGATIUS



4. La privacitat de les nostres dades és important. Moltes persones utilitzen les xarxes socials i nosaltres decidim què volem mostrar. A la següent llista, marca amb una X les persones que els mostraries la següent informació:

	UN DESCONEGUT	UN CONEGUT	UN AMIC	UN FAMILIAR
Lloc de residència				
Telèfon				
Correu electrònic				
Edat				
Sexe				
Si tinc parella o no				
Escola on estudio				
Les meves aficions				
Els llocs als quals vaig habitualment				
Fotografies personals				
Fotografies d'éssers estimats (família i amics)				
Música i pel·lícules que m'agraden				
La meva ubicació				

Compartiu les vostres respostes i reflexioneu: Les persones solen compartir aquestes dades a través de les xarxes socials? Creieu que és bo que tothom pugui tenir accés a tantes coses sobre tu? Creus que les empreses utilitzen la teva informació per guanyar diners? Com?



5. Busca a la següent sopa de lletres les següents paraules relacionades amb les xarxes socials:

BOOMER – HACKER – CHATGPT – SCROLL – INFLUENCER – VIRAL – HATER – FOLLOWER – HASHTAG

H	S	H	A	C	K	E	R	N	O	L	Q
A	I	N	F	L	U	E	N	C	E	R	T
S	O	I	U	M	D	G	H	B	L	S	V
H	I	C	V	I	R	H	H	A	B	L	I
T	S	N	M	I	E	V	A	R	A	T	R
A	S	C	R	O	L	L	Y	T	T	L	A
G	C	A	E	N	Y	G	L	N	E	B	L
H	C	T	E	N	G	I	M	A	R	R	N
B	O	O	M	E	R	R	L	O	O	A	G
D	A	F	O	L	L	O	W	E	R	F	F
E	F	D	C	E	T	R	A	O	M	M	D
N	F	I	C	H	A	T	G	P	T	H	T

a. Coneixies el significat de totes? Defineix cadascuna de les paraules que has trobat.

• Boomer:

.....

.....

• Hacker:

.....

.....



- Chatgpt:

.....

.....

- Scroll:

.....

.....

- Influencer:

.....

.....

- Viral:

.....

.....

- Hater:

.....

.....

- Follower:

.....

.....

- Hashtag:

.....

.....

6. Fixeu-vos en aquesta publicació d'Instagram i respon a les preguntes següents:



a. Què veieu a la foto?

.....

.....

b. Quantes persones apareixen i on són?

.....

.....

c. Quants dies sembla que estaran fora de casa?

.....

.....



d. Quina informació dona sobre la família o els amics?

.....

.....

e. Quina informació pot saber un desconegut?

.....

.....

f. Creus que és una bona idea compartir-la? Per què?

.....

.....

g. Quina informació podrien utilitzar per fer mal a aquesta persona?

.....

.....

h. Podries reescriure la publicació de manera més segura?

.....

.....

7. Debat: és millor tenir el mòbil sempre connectat o posar límits? Escriu les teves idees i, després dividint la classe en dos grups i feu un debat a partir d'aquesta afirmació. En acabar, escriu un article d'opinió breu.





.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Llegeix les següents afirmacions relacionades amb Internet i les xarxes socials i marca amb una X si creus que és veritat o falsa.

	V	F
Tot el que publiques a les xarxes socials es pot esborrar definitivament		
Hi ha una edat mínima per obrir un compte d'Instagram		
Les <i>fake news</i> només afecten els adults		
Està bé mirar el mòbil mentre estic parlant amb algú, perquè puc fer dues coses alhora		
És impossible que algú suplanti la identitat en línia		
Si una notícia té moltes visites i compartits, vol dir que és certa		



- 9. Dibuixa't a tu mateix, però en la versió avatar digital. És a dir, la versió de tu mateix com t'agradaria que la gent et veiés a les xarxes socials.**

b) Ara compara:

- Quines diferències hi ha entre el teu avatar i la teva imatge real?

.....

.....

- Creus que a les xarxes la gent es mostra de veritat?

.....

.....



DESPRÉS D'ANAR AL TEATRE

10. Respon a les següents preguntes sobre la representació:

a. Fes un petit resum:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b. Descriu els tres personatges principals. Amb quin personatge t'identifiques més? Per què?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c. Consideres que els protagonistes fan un bon ús de les xarxes socials? Per què?

.....

.....

d. Com creus que es va sentir la Nora quan va llegir tots els comentaris que rebia a les xarxes socials?

.....

.....



"Hi hauria d'haver una edat mínima per obrir-se un compte a les xarxes socials?"

This image shows a full page of white paper with horizontal blue dashed lines, resembling notebook paper. The lines are evenly spaced and extend across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.



12. Ordena la història:

- ☐ El Pol i l'Aran veuen un missatge misteriós als estats de WhatsApp de la Nora i estan convençuts que li ha passat alguna cosa.
- ☐ La Nora explica que es va filtrar la direcció de casa seva a les xarxes socials i que ha anat a parlar amb la policia.
- ☐ Els amics de la Nora comencen a preocupar-se perquè no ha anat a l'escola i no els ha avisat.
- ☐ Els amics de la Nora s'adonen que està rebent missatges estranys a través de les xarxes socials.
- ☐ La Nora demana perdó als seus amics per la seva actitud amb ells durant les setmanes anteriors.
- ☐ Durant l'estona del pati la Nora vol gravar vídeos de TikTok, però els seus amics no.
- ☐ L'Aran descobreix que en Pol comentava els vídeos que penjava la Nora de manera anònima.
- ☐ La Nora explica com és el seu dia a dia a través de les xarxes socials.
- ☐ Els pares de la Nora li fan guardar el mòbil durant el sopar perquè no està prestant atenció al que li diuen.
- ☐ En lloc d'estudiar per a l'examen d'anglès, la Nora està fent un directe a través de TikTok.

13. A partir del que has treballat fins ara, redacta un final alternatiu de manera conjunta.

Ajunteu-vos en petits grups de 4 o 5 alumnes. Un alumne començarà escrivint una frase i, a continuació, el que hagi escrit la frase, se la donarà al següent alumne, i aquest haurà de continuar la història. I així successivament fins a tenir la redacció final. Quan acabeu podeu llegir-ho en veu alta i votar el que us ha semblat més interessant entre tots i totes.

.....

.....



14. Visualitza aquest fragment de la sèrie de "Merlí", on parlen de les xarxes socials:

<https://www.youtube.com/watch?v=8-FyQGryViM>

a) Creus que cal que la gent comparteixi part de la seva vida a les xarxes socials?

b) Creus que la gent s'ho pensa prou abans de publicar una foto o comentari a qualsevol xarxa social?

c) Penses que tothom coneix els riscos de publicar contingut a Internet?

d) Reflexiona sobre el contingut que has pujat en els últims dies o setmanes a les xarxes socials. Creus que t'has exposat massa? Hi ha alguna informació que hagis pujat i sigui poc segura?



15. Llegeix les següents situacions de perill amb les quals et pots trobar a les xarxes socials i respon a les preguntes:

a) Un desconegut t'envia un missatge per privat on et diu que vol ser amic teu.

• Què faries?

.....

• Què no faries mai?

.....

b) Algú de l'escola puja una foto teva sense demanar-te permís.

• Què faries?

.....

• Què no faries mai?

.....

c) Rebs un missatge amb un enllaç molt estrany i desconegut.

• Què faries?

.....

• Què no faries mai?

.....

d) Un amic et demana la contrasenya del teu compte.

• Què faries?

.....

• Què no faries mai?

.....



16. Llegeix amb atenció aquestes publicacions que s'han fet a les xarxes socials. Subratlla aquella informació personal que no s'hauria de compartir a les xarxes i torna a escriure el text de manera segura.

a) Avui a la tarda vaig al cinema amb la meva amiga Júlia.

.....

b) Durant el mes d'agost tota la família anem al poble de vacances.

.....

c) Aquest és el meu número de telèfon, així em podeu trucar: 654123789.

.....

d) M'encanta anar cada dimarts a patinar al Parc de les flors!

.....

e) Visc al carrer Major, número 5, al costat de la biblioteca.

.....

f) Aquí teniu el meu gos Rocky. Cada matí sortim a passejar abans d'anar a l'institut.

.....

g) Dissabte sortiré de viatge i no tornaré fins dilluns.

.....



- 17.** Imagina que has de fer una campanya contra un perill digital (*fake news*, addicció, ciberassetjament...). Crea un cartell a mà o amb un programa digital (Canva, PowerPoint...), o bé fes un vídeo curt per a les xarxes socials.

18. La motxilla de l'amistat.

- a) Dins de la teva motxilla, escriu o dibuixa 3 coses que un bon amic sempre porta en la seva "motxilla" (ex.: ajudar, escoltar, somriure, compartir jocs...). Fora de la motxilla, escriu o dibuixa 2 coses que NO haurien d'estar en l'amistat (ex.: insultar, pegar, burlar-se...).



- b) Respon a les següents preguntes:

- Per a mi, un bon amic és algú que
- El que més valoro en les meves amistats és
- Avui puc cuidar la meva amistat fent
- Una situació en què un amic em va ajudar va ser
- Una cosa que m'agradaria millorar en les meves relacions d'amistat és



19. Si passa a les xarxes...

Situació inicial: Imagina que un/a company/a penja un vídeo teu a internet sense demanar-te permís.

a) Preguntes per reflexionar:

- Com et sentiries en veure'l? (enfadat, trist, avergonyit, amb por, indiferent...)

.....

.....

- Què faries en aquell moment?

.....

.....

- A qui li ho explicaries primer? (mare, pare, professor/a, germà/a gran...)

.....

.....

- Per què és important demanar ajuda a un adult en aquestes situacions?

.....

.....

- Què podrien fer aquestes persones per ajudar-te?

.....

.....

- Quins problemes podria generar aquest vídeo per a tu (bullying, vergonya, pèrdua de confiança, reputació digital...)?

.....

.....

- Què podria passar-li a la persona que el va publicar (a nivell d'amistat, convivència escolar o fins i tot legal)?

.....

.....



- Per què creus que és important respectar la privacitat dels altres a les xarxes?

.....

.....

- Si fossis tu qui va pujar aquest vídeo, quins passos hauries de donar per arreglar la situació?

.....

.....

- Escribe dues normes de seguretat que vulguis seguir a partir d'ara per fer servir bé les xarxes.

.....

.....

.....

.....

20. Escribe una carta a la Nora per fer-la reflexionar sobre el seu ús de les xarxes socials.



21. Comenta amb la resta de la classe els següents dilemes digitals. Tingueu en compte que no hi ha una resposta correcta o incorrecta, sinó opcions amb conseqüències diferents.

- Tens la contrasenya d'un amic (perquè les intercanvies amb confiança) i descobreixes que algú l'està assetjant. Li ho expliques encara que no t'hagi demanat ajuda?

.....

.....

- Fan un grup de WhatsApp sense tu i parlen de tu. Creus que s'hauria de posar algun límit o conseqüència?

.....

.....

- Un company puja una foto on surts sense demanar-te permís. Li demanes que l'esborri o ho deixes passar? Què passaria si es nega a esborrar-la?

.....

.....

- Trobes informació personal d'un amic a Internet (com el seu número de telèfon o la seva adreça). Li ho dius o ho ignores?

.....

.....



22. Acaba de completar les següents frases...

- He après que les xarxes socials
- Ara penso que és important
- Quan utilitzo el mòbil, em sento
- El que més m'agrada de les xarxes socials és
- El que menys m'agrada de les xarxes socials és
- M'ha sorprès adonar-me de
- Quan veig una publicació, ara penso que hauria de
- Si un amic comparteix molta informació, jo
- El que mai faré a les xarxes socials és
- Per estar més segur/a a Internet, jo



www.transeduca.com
info@transeduca.com
911 138 140